

עין משפט
גד מצוה

סא:

ר"ן

עד קמי פסחא משמע ורבי יוסי סבר עד דמתפני פסחא משמע ולפוס ההיא סוגיא מתניתין כדקיימא קיימא ורבי יוסי סבר עד שינא אפילו הכי כיון דהך סוגיא איתמרא צסוגיא דגדרים משמע

לדיכא למסמך עלויה טפי מההיא איתמר ועוד דהא תניא כי הך

סוגיא והוא דעת הרב רבינו משה בר מיימון וזכרנו לצרכה. אצל הרב רבינו משה בר נחמן וזכרנו לצרכה פסק סוגיא דהתם ללא תיפוך דרבי יוסי אמר צעד פני אסור עד שינא

ונקטינן כותיה: ירושלמי^(ה) קצע זמן למשתה צנו ואמר קונס יין שאני טועם עד שיהא משתה צני כמי שזמנו קצוע או מאחר שיכול לדחמו כמי שאין זמנו קצוע ולא אפשרטא **ולחומרל:** **בתנ"י**: **עד הקיץ עד שיהא הקיץ עד שיהחילו העם להכניס צלילות.** קיץ זמן לקיטת פירות תאניס וקרי ליה קיץ לפי שקולצין אותן ציד וקתני דכיון דלאמר עד הקיץ או עד שיהא עד שיתחילו העם להכניס צלילות ולא יומר לפי שאין זמנן קצוע: **עד שיקפלו המקצועוס.**

הסכינים שהס מיוחדים לחתוך התאניס כשעושים מהן עיגולין נקראין מקצועות והכי אשכחן דקרי קרא לסכיני מקצועות דכתיב (ישעיה מד) **יעשהו צמקצועות ואף העיגולין עלמן נקראים כן על שמן: גב' כללה של האניס.** שלפי שהן נקללות ציד לקיטת קרויה קיץ. ולא כללה של ענבים משום דלא מקלצן צידא אלא על ידי ספיץ וההיא חתיכה מקריא: **ענבים כי מירדון מקלצן צידא.** כשיצשו עוקזי הענבים אף הס נקלצין ציד מקרו: מותרות

זו על ז ומרוייהו שיעצור ויקפילו משמע צוקו הקיץ: **גב' ולא כללה של ענבים.** משמע אף על פי שהצביר הוי סמוך לאלתר לקיץ לא אמרינן שזה נמכוון לכללה של ענבים אלא ודאי אינו אסור אלא עד תאניס: **ענבים צלל האניס.** ואסור עד לכללה של ענבים: **ענבים לא מקלצו ציד אלא בצפיץ ולא דמו כלל לתאניס הלכך לא הוו צללל תאניס: ענבים נמי כי מירדון.** כשמתצבלין יפה יפה שנושרין ענבים מן האשכול מקלצו נמי צידא כתאניס הלכך הוו צללל תאניס: ^(ו) **הנא הוקפלו רוב המקצועוס.** אותן תאניס ששתיירו צשדות וצאילנות:

ומעניס שנקלצן צספיץ נקרא צצירה: **ענבים נמי כי מירדון.** פירוש כשתייבשו נקלצות ציד (ג"א) מירדון כמו חבילי ורדין: **עד שיקפלו רוב המקצועות.** סכינים שקולצין צסס עיגולי תאניס והעיגולים עלמן נקראין קציעות:

קצוב הלכך צכל ענין עד שיתחיל קאמר והרב רבי אליעזר ממין דקדק מדקתני גבי קיץ עד הקיץ עד שיהא וגבי קציר וצציר ומסיק לא קמי עד שיהא אלמא דוקא קמי דקציר וצציר ומסיק זמן משיכתן ידוע כמו פסח ואי אמר עד שיהא עד שיעצור קאמר אכל קיץ אין לקיטת תאניס כחת אין קצב לזמן הקיץ: **ורבר שאין זבנו קבוע.** פי' אם תלה גדרו צלבת פלוני למקוס פלוני או עד מלחמת פלוני שאין ידוע כמה יהיה צבאמו מקוס וכמה תמשך המלחמה הילכך לא נתכוון לומר כל זמן היות פלוני צבאמו מקוס וכל ימי היות המלחמה ולא נראה האי פירושא כי הדבר ידוע שלפעמים ימי הקציר ימי הקציר וימי הצציר מועטין ופעמים מרובין לפי צרכה השניס ועוד דמשמע דזה הכלל קאי אדצברים השנייס צמשנה והאי דלא קאמר בקציר וצציר ומסיק עד שיהא כיון דמנא אינו אסור אלא עד שגיע הוי כאלו תנא עד שיהא דהכי משמע ליטנא צצירה לשון שאמר אינו אסור אלא עד שגיע: **עד שיתחילו העם להבנים בבבליות.** לא שיקלו ערפי אלא עד שיקלצו הרבה ומכניסין צלילות: **עד שיכפילו המקצועות.** היינו סכינין שנקפלן וננסנין לתוך קתיסס כגון מער ולאחר שעבר הקיץ מקפלן אותן וננסנין לתוך הקתא ומלנייעין אותן לשנה הצאה וע"ש כך נקראין התאניס אחר שדרכוס בעיול קציעות ויש מפרשים מקצועות היינו מחלללות שמיבשין עליהס התאניס בשדה ולאחר שמכניסין התאניס מקפלן המחלללות לשמס: **הבל לפי בוקום גרדו.** ואס רוב תבואות המקוס שעורים עד קציר שעורים ועוד קאמר אס היה צבר ואס היה צבקעה גם צזה הויך אחר מקוס גדרו: **גמי לביטרא דר"ם סבר לא מעייל איניש נפשיה לבפיקא.** כדפרשינן צמתני' דבסא פליגי: **מי שיש לו שתי בתי בנות.** משה הוי צקדושין צפרק האומר (דף סד:) כגון שנשא שתי נשים זו אחר זו והיה לו צנות משתיהן וטולן קטנות וצידו לקדשן: **ואיני יודע.** לא צברתי כוונתי: **כולן אסורות.** אף אצמעות צכחות דמעיל איניש נפשיה לבפיקא ורבי יוסי סבר שאין דעמו אלא דבר המצורע שאין להסתפק: **והתניא.** והחליפו משתמי ומתני' דקדושין דוקא: **ולא בלבלה של ענבים.** לקיטתן לא מיקרי קיץ ולשון קיץ משמע דבר הללקט ציד: **ורבן שבעון בן גבליאל סבר ענבים נמי כי מירדון** מיקצצן בידא. כשהס מבוטלין עומדין לירדות ממיצון כמו הרודה תלות דבס: **לישנא אחרניא מירדון.** תביבשו המורות נותם ליקץ דמתן צצנת חבילי קס ומבילי ורדין:

קונם יין פרק שמיני נדרים

לבפיקא דכיון דליכא לבפוקי אי משמע עד שינא או עד שגיע ודאי צדליכא ספיקא הרהר צדעמו צשעת הגדר דהיינו עד שגיע: **ורבי יוסי אומר עד שינא.** דסבר מעייל איניש נפשיה לבפיקא דליכא לבפוקי שנא עד שינא קאמר: **גב' (ו) למימרא דרבי מאיר וכו'.** כדפרשיט: **שפי יוסי צנות.**

משתי נשים שנשא זו אחר זו וכל אחת ילדה שתי צנות: **כולן אסורות** חוץ וכו' **דרבי רבי מאיר.** דקסבר רבי מאיר מעייל איניש לבפיקא דלא אידהר הארוס צשעת קידושין דלא לימי לידי קלקול והואיל דלא ידעינן הי מניייהו קידש כולן אסורות: **חוץ מן הקטנה צצקטנות.** דלדברי הכל לית לה סס גדולה: **רבי יוסי אומר כולן מוסרוס וכו'.** דקסבר לא מעייל איניש נפשיה לבפיקא: **מוחלפס השיטה.** כלומר אפיץ צמתיתין דגדרים ואימא לרבי מאיר מעייל איניש כו' (ב): **והסניא.** צניחותא דמוחלפת: **זה הכלל כל שזמנו קצוע.** דמוחלפת: **זה הכלל כל שזמנו קצוע.** כגון רגליס: **עד שינא.** דקסבר מעייל איניש נפשיה לבפיקא: **בתנ"י אמר קונס שאיני טועס יין עד (א) הצציר.** של ענבים: **ועל עד המסיק.** לקיטה של זיתים: **וכל שאין זמנו קצוע.** כגון קציר וצציר דזמנין הוו צצריפי וזמנין הוו צצפלי:

עד הקיץ. עד שעת לקיטת תאניס או שאמר עד שיהא הקיץ שניהס משמע דאינו אסור אלא עד שיתחיל העס להכניס תאניס צלילות וזהו צתחילת הקיץ: **אמר עד שיעצור הקיץ אסור עד שיעפלו המקצועוס.** עד שמכפילן הסכינים שקלצו צזה התאניס ומלנייעין אותן כמו מקפלן את הכליס (שצת דף קיג.). ענין אחר שיקפלו ^(ו) עד שמורץ אותן צקופין ועושין אותן שירטי"ש כמו לטירא קציעות. ולשון יכפילו על סס מניחין אינו אסור אלא עד שגיע דכל הי אין זמנן קצוע כמה נמשכין ומפרש צמר הי כל שידוע זמן משיכתו ואמר עד שיהא עד שינא קאמר כי (אין) זמן הוייתו קצובה אכל דבר שאין זמן הוייתו קצובה אפי' אמר עד שיהא אין צדעמו להכניס עלמו צאיסור זמן שאין ידוע לו כמה ימשך ועד שגיע קאמר: **עד הקיץ עד שיהא קיץ.** גם קיץ אין זמנו צמשנה והאי דלא קאמר בקציר וצציר ומסיק עד שיהא כיון דמנא אינו אסור אלא עד שגיע: **עד שיתחילו העם להבנים בבבליות.** לא שיקלו ערפי אלא עד שיקלצו הרבה ומכניסין צלילות: **עד שיכפילו המקצועות.** היינו סכינין שנקפלן וננסנין לתוך קתיסס כגון מער ולאחר שעבר הקיץ מקפלן אותן וננסנין לתוך הקתא ומלנייעין אותן לשנה הצאה וע"ש כך נקראין התאניס אחר שדרכוס בעיול קציעות ויש מפרשים מקצועות היינו מחלללות שמיבשין עליהס התאניס בשדה ולאחר שמכניסין התאניס מקפלן המחלללות לשמס: **הבל לפי בוקום גרדו.** ואס רוב תבואות המקוס שעורים עד קציר שעורים ועוד קאמר אס היה צבר ואס היה צבקעה גם צזה הויך אחר מקוס גדרו: **גמי לביטרא דר"ם סבר לא מעייל איניש נפשיה לבפיקא.** כדפרשינן צמתני' דבסא פליגי: **מי שיש לו שתי בתי בנות.** משה הוי צקדושין צפרק האומר (דף סד:) כגון שנשא שתי נשים זו אחר זו והיה לו צנות משתיהן וטולן קטנות וצידו לקדשן: **ואיני יודע.** לא צברתי כוונתי: **כולן אסורות.** אף אצמעות צכחות דמעיל איניש נפשיה לבפיקא ורבי יוסי סבר שאין דעמו אלא דבר המצורע שאין להסתפק: **והתניא.** והחליפו משתמי ומתני' דקדושין דוקא: **ולא בלבלה של ענבים.** לקיטתן לא מיקרי קיץ ולשון קיץ משמע דבר הללקט ציד: **ורבן שבעון בן גבליאל סבר ענבים נמי כי מירדון** מיקצצן בידא. כשהס מבוטלין עומדין לירדות ממיצון

מוסף רש"י

כגון פסח וי"ט למעוטי קיץ וקציר וצציר, דאס אמר עד פני או אפילו עד שיהא, אינו אסור אלא עד שגיע, דכיון דאין משך זמן קצוע. שזה ממחר ללות קיילו וקצירו וזה ממחר, לא נמכוון זה אלא לתחילתו, משיתחילו העס לקציר (דושין סד.) אינו אסור אלא עד שגיע. אפילו צעד שיהא אינו אסור אלא עד שגיע, והוא סממן לה זה הבלל כל שזמנו קבוע. ר"ל כמה הוא נמשך כל שאמר עד שיהא אסור עד שינא וכל שאין זמנו קצוע, ר"ל כגון קיץ וקציר וצציר ומסיק שאין זמנס שזה ואיכא חרפי ואפלי, וכן פעמים רוב תבואות נמשך הרבה, אפילו אמר עד שיהא אינו אסור אלא עד שגיע (מאירי בשוח).

מסורת הש"ם

רש"י

(א) [לעיל י"ג.]. (ב) [לעיל י"ג.]. (ג) קידושין (נא: סד: א.) [מוספתא פ"ד ע"ש היטב קידושין סד:]. (ד) [בןקידושין סד: איתא פני וכן איתא צמוספתא דמכילתין פ"ד]. (ה) [פי' הרי"ן על ריש צמתני ממללא צניא, א] (ו) [שיך לעמוד הקודס]. (ז) [שיך לעמוד הבא]. (ח) [פ"ח ה"א].

הגהות הב"ח

(א) גב' כולן אסורות חוץ מן הקטנה שבקטנות דבריר ר' מאיר ר' יוסי אומר ככ"ל: (ב) רש"י ד"ה מוחלפת וכו' לר' מאיר מעייל איניש וכו' ולר' יוסי לא מעייל איניש כו' הס"ד: (ג) ד"ה אמר קונס שאני טועס יין עד הקציר של חטים ושעורים עד הצציר של ענבים: (ד) ד"ה אמר עד וכו' ענין אחר שקפילו עד שהחרין התאנים בקציעות ועושין אותן שירטי"ש כמו לטירא קציעות ולשון יכפילו על סס שמתיין אותן זו על זו ומרויייהו יכפילו ויקפילו שיעבור הקיץ משמע צוקו הקיץ ככ"ל:

גליון הש"ם

בהר"ן ירושלמי קצע וכו' ולהוציא. עיין צצירה לקמן דף קב ע"ב ד"ה ממחוקת:

לעזי רש"י

שירטי"ש. מחרוזות.

פירוש הרא"ש

לבפיקא. ודבר המצורע לקרות פני הפסח קאמר והיינו עד שגיע: **ור' יוסי סבר מעייל איניש נפשיה.** לאסר צכל מה שיכול להסתפק: **עד הקציר בוי.** אינו אסור אלא עד שגיע: **בין שאמר עד שיהא (כו')**

אינו אסור אלא עד שגיע דכל הי אין זמנן קצוע כמה נמשכין ומפרש צמר הי כל שידוע זמן משיכתו ואמר עד שיהא עד שינא קאמר כי (אין) זמן הוייתו קצובה אכל דבר שאין זמן הוייתו קצובה אפי' אמר עד שיהא אין צדעמו להכניס עלמו צאיסור זמן שאין ידוע לו כמה ימשך ועד שגיע קאמר: **עד הקיץ עד שיהא קיץ.** גם קיץ אין זמנו צמשנה והאי דלא קאמר בקציר וצציר ומסיק עד שיהא כיון דמנא אינו אסור אלא עד שגיע: **עד שיתחילו העם להבנים בבבליות.** לא שיקלו ערפי אלא עד שיקלצו הרבה ומכניסין צלילות: **עד שיכפילו המקצועות.** היינו סכינין שנקפלן וננסנין לתוך קתיסס כגון מער ולאחר שעבר הקיץ מקפלן אותן וננסנין לתוך הקתא ומלנייעין אותן לשנה הצאה וע"ש כך נקראין התאניס אחר שדרכוס בעיול קציעות ויש מפרשים מקצועות היינו מחלללות שמיבשין עליהס התאניס בשדה ולאחר שמכניסין התאניס מקפלן המחלללות לשמס: **הבל לפי בוקום גרדו.** ואס רוב תבואות המקוס שעורים עד קציר שעורים ועוד קאמר אס היה צבר ואס היה צבקעה גם צזה הויך אחר מקוס גדרו: **גמי לביטרא דר"ם סבר לא מעייל איניש נפשיה לבפיקא.** כדפרשינן צמתני' דבסא פליגי: **מי שיש לו שתי בתי בנות.** משה הוי צקדושין צפרק האומר (דף סד:) כגון שנשא שתי נשים זו אחר זו והיה לו צנות משתיהן וטולן קטנות וצידו לקדשן: **ואיני יודע.** לא צברתי כוונתי: **כולן אסורות.** אף אצמעות צכחות דמעיל איניש נפשיה לבפיקא ורבי יוסי סבר שאין דעמו אלא דבר המצורע שאין להסתפק: **והתניא.** והחליפו משתמי ומתני' דקדושין דוקא: **ולא בלבלה של ענבים.** לקיטתן לא מיקרי קיץ ולשון קיץ משמע דבר הללקט ציד: **ורבן שבעון בן גבליאל סבר ענבים נמי כי מירדון** מיקצצן בידא. כשהס מבוטלין עומדין לירדות ממיצון